

Nadodrzański Oddział Straży Granicznej

<https://nadodrzański.strazgraniczna.pl/nad/aktualnosci/7719,Dzis-mija-czwarta-rocznica-przystapienia-Polski-do-ukladu-z-Schengen.html>
13.06.2026, 19:55

Dziś mija czwarta rocznica przystąpienia Polski do układu z Schengen.

21.12.2011

Jedną z najbardziej zauważalnych zmian po 21 grudnia 2007 roku – kiedy to Polska w pełni zaczęła realizować postanowienia traktatu z Schengen, było zniesienie kontroli na granicy wewnętrznej Unii Europejskiej, a co za tym idzie swobodny przepływ obywateli pomiędzy granicznymi państwami. Prawdopodobnie i przestępcom trudniącym się przygranicznymi działaniami wydawać mogło się, że brak kontroli na granicy i dla nich oznaczał będzie swobodę działania. Jednakże układ z Schengen funkcjonariuszom Straży Granicznej dał szereg innych możliwości na podejmowanie działań wewnątrz kraju, które rozszerzyły zasięg działania tej służby. Straż Graniczna otrzymała szereg uprawnień, dzięki którym mimo braku kontroli na granicy skuteczność podejmowanych przez funkcjonariuszy działań nie maleje lecz wzrasta. Większość funkcjonariuszy, którzy kiedyś pełnili służbę w przejściach granicznych, teraz realizuje swe zadania w patrolach mobilnych.

Jedną z najbardziej zauważalnych zmian po 21 grudnia 2007 roku – kiedy to Polska w pełni zaczęła realizować postanowienia traktatu z Schengen, było zniesienie kontroli na granicy wewnętrznej Unii Europejskiej, a co za tym idzie swobodny przepływ obywateli pomiędzy granicznymi państwami. Prawdopodobnie i przestępcom trudniącym się przygranicznymi działaniami wydawać mogło się, że brak kontroli na granicy i dla nich oznaczał będzie swobodę działania. Jednakże układ z Schengen funkcjonariuszom Straży Granicznej dał szereg innych możliwości na podejmowanie działań wewnątrz kraju, które rozszerzyły zasięg działania tej służby. Straż Graniczna otrzymała szereg uprawnień, dzięki którym mimo braku kontroli na granicy skuteczność podejmowanych przez funkcjonariuszy działań nie maleje lecz wzrasta. Większość funkcjonariuszy, którzy kiedyś pełnili służbę w przejściach granicznych, teraz realizuje swe zadania w patrolach mobilnych.

Funkcjonariusze mają m.in. prawo do kontroli drogowej pojazdów, z którego korzystają,

by przeciwdziałać przestępstwom leżącym we właściwości Straży Granicznej. Jednym z środków kompensujących zniesienie kontroli na granicy wewnętrznej UE jest otwarcie w przeddzień przystąpienia Polski do Układu z Schengen Polsko - Niemieckiego Centrum Współpracy służb granicznych, policyjnych i celnych w Świecku. Ponadto znaczącą rolę odgrywa praca operacyjno - śledcza, która obecnie przynosi największe efekty w postaci zatrzymań sprawców przestępstw.

Konsekwencją przystąpienia Polski do Układu z Schengen jest wypracowanie i następnie sukcesywne wdrażanie zaakceptowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji „Założeń wieloletniej koncepcji funkcjonowania SG na lata 2009 - 2015”. Zgodnie z powyższym aktem prawnym w 2009 roku zaszło wiele zmian w funkcjonowaniu Straży Granicznej na granicy zachodniej. Pierwszą zmianą, przeprowadzoną z dniem 1 czerwca, była zmiana nazwy Lubuskiego Oddziału SG na Nadodrzański Oddział SG (NoOSG). Kolejną - włączenie z dniem 1 października, w terytorialny zasięg NoOSG placówki SG w Zgorzelcu, która swym zasięgiem obejmuje powiaty zgorzelecki i bolesławiecki, a od 1 stycznia 2010 r. włączenie zasięgu byłego Pomorskiego Oddziału Straży Granicznej, a co za tym idzie rozszerzenie zasięgu działania Nadodrzańskiego Oddziału na część województwa zachodniopomorskiego. Obecnie NoOSG obejmuje swym zasięgiem województwo lubuskie, wielkopolskie, część dolnośląskiego i część zachodniopomorskiego. Obszar działania Oddziału obejmuje główne drogowe i kolejowe szlaki komunikacyjne naszego kraju łączące Europę Zachodnią z Europą Wschodnią i Azją.

Straż Graniczna otrzymała zadania identyfikujące ją bardziej jako służbę migracyjną. Skupiamy się w dużej mierze na kontroli legalności pobytu i zatrudnienia cudzoziemców w Polsce. Bowiem to wzrost nielegalnej migracji stał się najbardziej widoczny po przystąpieniu Polski do układu z Schengen. Granica wschodnia Polski stała się jednocześnie granicą zewnętrzną UE. Cudzoziemcy zaczęli traktować Polskę jako kraj tranzytu. Pewni, że gdy uda się im wjechać do Polski dalej zachód Europy stoi przed nimi otworem bez barier i bez kontroli, myślą się. Na straży nielegalnej migracji, nadużyć związanych z wydawanymi wizami - tylko po to, by w jakiś sposób wjechać do Polski - stoi Straż Graniczna, a Nadodrzański Oddział Straży Granicznej wykazuje najwięcej zatrzymań cudzoziemców. Obszary podwyższonego ryzyka są skrupulatnie kontrolowane przez naszych funkcjonariuszy. Rocznie zatrzymujemy około 1500 takich osób.

Ponadto obecność patroli na międzynarodowych szlakach komunikacyjnych oraz na całym terytorium Polski, a nie tylko jako służby dokonującej kontroli na granicy, podwyższa poczucie bezpieczeństwa obywateli.

Zniesienie kontroli granicznej nie zmieniło struktury przestępstw i wykroczeń. Choć liczebnie zauważamy wzrost nielegalnej migracji oraz wzrost ilości przemieszczanych substancji narkotycznych i wyrobów tytoniowych.

Niestety wciąż mamy do czynienia ze wzrostem kradzieży pojazdów po stronie

niemieckiej, a także prób ominięcia kontroli granicznej przez kierowców wytypowanych do kontroli pojazdów jadących z Niemiec. Po zatrzymaniu, często po długim pościgu, okazuje się, że te pojazdy pochodzą z kradzieży. Wartość ujawnionych przez nas samochodów pochodzących z kradzieży jest wielokrotnie wyższa od tej z 2010, która i tak była najwyższą w ciągu kilku ubiegłych lat.

W tym roku spadło nasilenie problemu przywożenia do Polski odpadów (transgraniczne przemieszczanie odpadów regulowane przepisami unijnymi, a także krajowymi). Mamy nadzieję do czynienia z takimi przypadkami.

Na stale wysokim poziomie znajduje się przestępczość związana z przemytem papierosów bez polskich znaków akcyzy skarbowej, a także innych wyrobów tytoniowych. Zmienił się sposób przewożenia tych towarów. Coraz częściej przewożone są w mniejszych ilościach po prostu w bagażnikach pojazdów, a nie jak kiedyś bywało ukryte w wymyślnych skrytkach specjalnie do tych celów stworzonych. Jednakże równie często spotykamy się z transportem papierosów bez polskich znaków akcyzy skarbowej ukrytych pomiędzy deklarowanym, do przewozu danym samochodem ciężarowym, towarem. Bardzo często są to artykuły spożywcze.